

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Forslaget til ændring af Landstingslov om genetableringsstøtte til erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssigt landbrug (genetableringsstøtteloven), har til hensigt at lette adgangen til genetableringsstøtte for erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssigt landbrug. Dette kommer til udtryk ved, at der etableres tilstrækkelig hjemmel til at tildele økonomisk støtte til de i loven omfattede personer, som med kort varsel mister hele eller meget væsentlige dele af deres indtægt på grund af katastrofelignende forhold.

Forslaget har derudover til hensigt at fjerne de utilsigtede barrierer i genetableringsstøtteloven, der forhindrer Naalakkersuisut i at udbetale genetableringsstøtte i de tilfælde, hvor skaden, bortkomsten, sygdommen eller uarbejdsdygtigheden er dækket, eller mulig at dække via private eller offentlige støtteordninger eller lignende.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. *Lettere adgang til genetableringsstøtte*

Den hidtil gældende Landstingslov om genetableringsstøtte til erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssigt landbrug (Genetableringsstøtteloven) har været svært anvendelig, i det omfang en skade omfattet af loven har været dækket, eller mulig at dække, af en privat eller offentlig støtteordning eller lignende. Den hidtil gældende formulering i genetableringsstøtteloven har betydet, at der var tale om ganske få situationer, hvor loven i praksis kunne finde anvendelse.

Med ændringsloven fastholdes, at der ikke kan udbetales genetableringsstøtte, hvis de i forslagets § 1, stk. 1, nævnte situationer er dækket, eller kan dækkes, af en privat eller offentlig forsikring - dog fjernes henvisningen til private og offentlige støtteordninger. Det indebærer, at en person, der er omfattet af lovens bestemmelser, kan tildeles genetableringsstøtte, hvis den pågældende har lidt et erhvervsrelateret tab, selvom den pågældende modtager støtte via en privat eller offentlig støtteordning – f.eks. offentlig forsørgelse.

Der indføres samtidig mulighed for at tildele genetableringsstøtte, selvom de i forslagets § 1, omfattede hændelser er mulige at dække af en privat eller offentlig forsikring, hvis den pågældende har et indtjeningsgrundlag, der er lavere end den i loven definerede beløbsgrænse.

Genetableringsstøtten finder fortsat kun anvendelse i de situationer, hvor der er dokumenteret et erhvervmæssigt tab.

2.2. Lovfæstet ansøgningsfrist

Det er hensigten med genetableringsstøtteleven, at erhvervsdrivende, der har lidt et tab, som forhindrer den pågældende i at udøve sit erhverv, hurtigt kan genindtræde i dette erhverv. I den hidtil gældende lovgivning har der ikke været en lovfæstet ansøgningsfrist, hvilket har medført, at erhvervsdrivende har indsendt ansøgninger om genetableringsstøtte op til flere måneder, og sågar år, efter skadshændelsen. I overensstemmelse med hensigten i genetableringsstøtteleven foreslås indført en ansøgningsfrist på 30 dage i de tilfælde, hvor en aktør mister erhvervsrelateret udstyr eller oplever en umiddelbar tingsskade, som følge af en ulykke. Ansøgningsfristen er begrænset til de typer hændelser, der er let konstaterbare, som bortkomst af erhvervsrelateret udstyr og tingsskade.

2.3. Genetableringsstøtten hæves fra 25.000 kr. til 50.000 kr.

I den gældende genetableringsstøtteleven er der fastsat et maksimalt genetableringsstøttebeløb på 25.000 kr. Med forslaget foreslås rammerne hævet for tildeling af støtte, så støttebeløbet stemmer overens med udviklingen i priserne på erhvervsudstyr. Det foreslås, at den administrative myndighed har mulighed for at tildele genetableringsstøtte fra 2.000 kr. og op til 50.000 kr.

Dertil foreslås Naalakkersuisuts mulighed for at udbetale højere beløb end 25.000 kr. fjernet, idet bestemmelsen i praksis ikke anvendes og der samtidig ikke er redegjort nærmere for hvilke støtteværdige hændelser der kan godtgøre en udbetaling af genetableringsstøtte på mere end 25.000 kr. Dertil er der med hævnningen af beløbsgrænsen fra 25.000 kr. til 50.000 kr. taget højde for prisudviklingen på erhvervsudstyr.

2.4. Begrænsning på gentagen støtte

Med forslaget indføres en begrænsning på, at ansøgere kan få udbetalt genetableringsstøtte for samme type tingsskade og bortkomst af erhvervsrelateret udstyr hvert 3. kalenderår. Ordningen indfører således en begrænsning i muligheden for at søge om genetableringsstøtte for samme type skade eller bortkomst af samme type af udstyr det efterfølgende år. Begrænsningen indføres, idet der årligt modtages identiske ansøgninger om genetableringsstøtte fra samme ansøgere om bortkomst af garn og andet fiskeudstyr.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget indeholder ændringer, der forventes at øge det offentlige forbrug. Ændringerne betyder, at der er lettere adgang for erhvervslivet til at søge om genetableringsstøtte, og at der administrativt kan tildeles støtte op til 50.000 kr. Anvendelsesområdet for loven har ikke ændret sig, og der skal fortsat være tale om et erhvervsrelateret tab, før en aktør kan få udbetalt støtte. Det forventes dog, at en lettere adgang til genetableringsstøtte kombineret med en administrativt højere udbetaling alt andet lige vil medføre en stigning i de offentlige

forbrug 1,2 – 1,5 mio. kr. Det forventes, at merudgiften afholdes inden for den nuværende bevilling til hovedkontoen på finansloven på 3 mio. kr.

Med forslaget forventes der uddelt øget støtte, hvilket alt andet lige vil fortrænge offentlige midler fra at blive brugt på andre formål.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget indfører positive tiltag for erhvervslivet blandt andet ved at lempe adgangen til at modtage genetableringsstøtte for tab, som tidligere ikke var mulige at dække, idet disse tab var dækket af private eller offentlige støtteordninger.

Forslaget indfører ligeledes tiltag, der vil få negative konsekvenser for erhvervslivet. Dette indføres i form af en tidsbegrænsning af, hvor ofte der kan søges støtte for gentagne skader eller bortkomst af materiel. For den enkelte erhvervsdrivende vil forslaget i et omfang reducere presset på en almindelig løbende produktivitets- og strukturudvikling, der under normale omstændigheder vil bidrage til at skabe effektivisering for den enkelte og dermed skabe øget indtjening i erhvervet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for miljø, natur eller folkesundhed.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden 6. juni 2024 til 5. juli 2024.

Der henvises til lovbemærkningernes bilag 2.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 1)

Til § 1

Til stk. 1.

Inatsisartutloven finder anvendelse for erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervmæssigt landbrug, der udøver deres erhverv i Grønland.

Det er hensigten med inatsisartutloven, at ansøgeren på permanent basis igen kan indtræde i sin hidtidige erhvervsudøvelse og dermed undgå, at ansøgeren bliver modtager af offentlig hjælp o.l.

Det skal være udbetalingen af den netop ansøgte støtte, der bevirker, at ansøgeren kan fortsætte sit erhverv. Inatsisartutloven er tænkt som en mulighed for at få støtte til et tab, der ikke dækkes eller kan dækkes af private eller offentlige forsikringer, jf. § 2.

Med hensyn til definitioner af erhvervsfiskere, erhvervsfanger og udøvere af erhvervmæssigt landbrug, henvises det til den til enhver tid gældende sædvanlige definition af disse begreber.

I medfør af bestemmelsen kan der søges om genetableringsstøtte for erhvervmæssigt tab ved 1) tingskade, 2) bortkomst af erhvervsrelateret udstyr, 3) alvorlig sygdom eller anden legemlig betinget uarbejdsdygtighed, eller 4), generelle erhvervmæssige hindringer eller lignende.

Det forudsættes, at § 1, stk. 1, fortolkes forholdsvist strengt efter ordlyden.

Loven rummer også situationer, hvor der er nærliggende risiko for tab. Med dette forstås situationer, hvor der er nærliggende risiko for en skade, som endnu ikke er hændt. Et oplagt eksempel, hvor bestemmelsen kan finde anvendelse, er de perioder, hvor der ikke er tilstrækkeligt med ressourcer til, at slædehunde kan få foder. Hvis hundene ikke får foder, går de til grunde, og bestemmelsen er således et forebyggende tiltag, hvor en person vil lide et erhvervsrelateret tab, hvis den pågældende ikke modtager støtte og denne i øvrigt ville modtage genetableringsstøtte hvis den pågældende havde lidt et faktisk tab.

Det afgørende for om udstyret er "erhvervsrelateret" er, om det har nær sammenhæng med og er nødvendigt for udførelsen af erhvervet.

Nr. 1)

Bestemmelsen omfatter de situationer, hvor der sker fysisk og umiddelbar skade på fast ejendom samt løsøre, eksempelvis skade på en bygning, en båd eller en motor.

Som dokumentation for skaden kan der f.eks. fremsendes billeddokumentation med tilhørende hændelsesbeskrivelse, kopi af vidneudsagn, dokumentation af anmeldelse m.v.

Naalakkersuisut er bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om krav til dokumentation, jf. § 1, stk. 3, herunder kan Naalakkersuisut fastsætte krav om påtegning af en tro- og loveerklæring.

Nr. 2)

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse ved tabt garn, men er ikke begrænset hertil. Det er et krav efter denne bestemmelse, at bortkomsten er dokumenteret, og der er derfor ikke fri adgang til at søge om genetableringsstøtte, hvis der ikke forefindes tilstrækkelig dokumentation. Ved bortkomst af garn kan dokumentationen eksempelvis bestå af en anmeldelse af tabt garn til den relevante myndighed eller en politianmeldelse. Den nærmere fremgangsmåde for indberetning og dokumentation af mistede og efterladte fiskeredskaber er for nærværende reguleret ved Selvstyrets bekendtgørelse om tekniske bevaringsforanstaltninger i fiskeriet. Dokumentationen skal vedlægges ansøgningen.

I det tilfælde, at aktøren har modtaget nyt udstyr fra f.eks. indhandlingsstedet, kan den pågældende ikke samtidig modtage genetableringsstøtte fra Naalakkersuisut. Det ressortansvarlige departement kan i forbindelse med sagsbehandlingen indhente oplysninger fra relevante indhandlingsanlæg i overensstemmelse med officialprincippet. De forvaltningsretlige regler om partshøring skal naturligvis iagttages.

Nr. 3)

Bestemmelsen fastslår, at en aktør kan søge om genetableringsstøtte for et erhvervsrelateret tab forårsaget af sygdom eller anden legemligt betinget uarbejdsdygtighed.

Med dette forstås, at en aktør f.eks. kan søge om støtte til køb af nyt materiel, som den pågældende har mistet, eller som er gået i forfald på grund af uarbejdsdygtighed under en sygdomsperiode.

Bestemmelsen giver derved ikke mulighed for at få tildelt genetableringsstøtte for tabt arbejdsfortjeneste eller anden økonomisk kompensation ved sygdom, som ikke relaterer sig til genetablering af erhverv og falder uden for genetableringsstøttelovens anvendelsesområde.

Sygdomsbegrebet følger den til ethvert tidspunkt gældende lægelige definition af sygdomsbegrebet. Det afgørende er, at personen er uarbejdsdygtig. Der skal derfor ved ansøgning om støtte medsendes lægeerklæring som dokumentation. Der stilles ikke krav til sygdommens varighed. Hovedområdet er erhvervsrelateret tab under sygdomsforløbet, som

har gjort, at tilbagevenden til erhvervet er vanskeliggjort. Et eksempel er en sygdomsperiode, hvor der er sket skade på erhvervsrelateret udstyr pga. manglende vedligeholdelse grundet sygdommen, eller ødelagt/bortkommet garn der ikke kan indhentes på grund af umiddelbar sygdom.

Nr. 4)

Bestemmelsen er en opsamlingsbestemmelse, der har til hensigt at rumme de tilfælde, der efter en ordlydsfortolkning ikke falder under stk. 1, nr. 1-3, men hvor der findes lignende støtteværdig hændelse. Hovedsigtet med denne bestemmelse er hændelser af mere generel karakter. Det vil sige hændelser, der rammer den bredere del af samfundet og ikke isoleret rammer enkeltpersoner. Bestemmelsen kan anvendes i ekstraordinære situationer og må have undtagelsens karakter. Det er derfor særdeles nødvendigt, at der, i forbindelse med udbetaling af genetableringsstøtte efter denne bestemmelse, er klare og saglige kriterier for de erhvervsmæssige hindringer eller lignende.

Disse hændelser kan være unormal stigning i brændstofpriser eller lignende, men er ikke begrænset hertil. Bestemmelsen kan ligeledes finde anvendelse i situationer, hvor der ikke er tilgængeligt foder til slædehunde eller ved unormal prisstigning på hundefoder eller andre hindringer, der tilsiger, at borgerne ikke har tilstrækkeligt med midler til at fodre slædehundene regelmæssigt.

Ved udbetaling af genetableringsstøtte med henvisning til denne bestemmelse skal den relevante interesseorganisation høres, jf. § 3, stk. 4.

Til stk. 2.

Ved katastrofelignende hændelser forstås situationer, som kan opstå pludseligt og uforudsigeligt, og som samtidig har et ikke ubetydeligt omfang, hvor skader kan overstige de lokale samfund og myndigheders til dagligt tilgængelige ressourcer. Der vil som udgangspunkt ikke være tale om en akut katastrofelignende hændelse, hvis kun 1 enkelt aktør er påvirket af den indtrufne situation.

Der vil efter bestemmelse eksempelvis kunne ydes støtte til en landbruger, hvis kartoffelhøst pludselig ødelægges på grund af angreb fra ikke tidligere kendte eller almindelige skadedyr, som grundet højere varmetemperaturer indvandrer til Grønland. Ligeledes vil der kunne ydes støtte til fiskere, der ikke kan udøve deres erhverv grundet for lidt eller for meget is, eller fangere, hvis fangstgrundlag mindskes betragteligt grundet sygdomme i bestandene som eksempelvis Chronic Wasting Disease (CWD).

Støtte efter denne bestemmelse ydes efter konkret, individuel ansøgning, og de relevante interesseorganisationer skal høres, jf. § 3, stk. 4.

Til stk. 3.

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om krav til dokumentation for de i stk. 1-2 nævnte hændelser via en bekendtgørelse. Der kan herunder udstedes regler om krav til dokumentation for tab, samt regler om dokumentation for, at den pågældende har erhvervet og haft besiddelse af de genstande, der søges om genetableringsstøtte for.

Til nr. 2 (§ 2)

Til § 2

Til stk. 1

Ved "dækket" forstås, at der sker en udbetaling i anledning af hændelsen. Efter § 2, stk. 1, må det ej heller være muligt at forsikre hændelsen offentligt eller privat.

Støtten må ikke virke konkurrenceforvridende på forsikringsmarkedet, jf. Inatsisartutlov nr. 1 af 15. maj 2014 om konkurrence (konkurrenceloven). Dette betyder, at genetableringsstøtten ikke reelt må virke som et alternativ til en privat forsikring på det relevante marked for den konkrete forsikringstype.

Hvorvidt noget er muligt at forsikre, afhænger af, om det er praktisk muligt at forsikre sig mod tabet igennem privat eller offentlig forsikringsydelse. Der vil således ikke kunne udbetales støtte til borgere, som ville kunne have undgået at lide tab ved at tegne, hvad der ud fra en almindelig branchestandard må anses som sædvanlige forsikringer knyttet til det pågældende erhverv, men har undladt dette. Hvis en fisker f.eks. har undladt at tegne kaskoforsikring på sit erhvervsfartøj eller jolle, vil det ikke være muligt at modtage genetableringsstøtte. Genetableringsstøtte vil efter denne bestemmelse således have undtagelsens karakter og kun finde anvendelse i de situationer, hvor man ikke kan tegne en forsikring, f.eks. ved bortkomst af garn.

Dog kan en person, der er omfattet af loven, men som ikke har den økonomiske kapacitet til at tegne en forsikring, undtages fra dette krav, jf. stk. 2.

Ved "offentlig forsikring" menes der især udbetalinger efter bekendtgørelse af lov om arbejdsskadesikring i Grønland og lignende ordninger.

Ved "privat forsikring" menes der forsikringstjenesteydelser fra private forsikringsudbydere og lignende.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en undtagelse til kravet om forsikring, jf. stk. 1, og giver en ansøger mulighed for at modtage genetableringsstøtte for en skade, som kunne være dækket af en forsikring, men hvor det konkret ikke har været muligt for ansøgeren at tegne en forsikring af økonomiske årsager.

Tildelingen af genetableringsstøtte efter denne bestemmelse sker efter et konkret skøn. Genetableringsstøtte kan udbetales, hvis ansøgeren ikke har den nødvendige egenkapital til at tegne en erhvervsforsikring.

Med bestemmelsen skal følgende 2 kriterier være opfyldt:

Erhvervsfiskeren, erhvervsfangeren eller udøveren af erhvervmæssigt landbrug har 3 indkomstår forud for ansøgningstidspunktet

- 1) en gennemsnitlig årlig indtjening på 250.000 kr. eller derunder, og
- 2) en gennemsnitlig formue på 100.000 kr. eller derunder.

Indtjeningsgrundlaget er det objektive vurderingsgrundlag forstået sådan, at aktører, der har en gennemsnitlig årlig indtjening over 250.000 kr. 3 år forud for ansøgningstidspunktet, ikke kan få tildelt genetableringsstøtte for de § 1 nævnte hændelser, hvis pågældende ikke har tegnet en forsikring.

Med bestemmelsen er det således udgangspunktet, at en ansøger kan få tildelt støtte, hvis den pågældende har en gennemsnitlig årlig indtjening på højst 250.000 kr. og en gennemsnitlig formue på højst 100.000 kr. Den årlige indtjening kan dokumenteres via skatteoplysninger. Opfyldelse af formuekravet kan dokumenteres ved anvendelse af ansøgers seneste 3 årsopgørelser i de forudgående år for ansøgningstidspunktet.

Til nr. 3 (§ 3)

Til § 3

Til stk. 1

Ansøgningen om genetableringsstøtte skal indsendes til det ressortansvarlige departement efter proceduren fastsat i stk. 2.

Til stk. 2

Naalakkersuisut skal udfærdige et ansøgningsskema, som opfylder betingelserne for at lave forsvarlig sagsbehandling på baggrund af lovens krav. Der skal i dette ansøgningsskema kræves oplysninger om alle relevante forhold. Endvidere må der stilles betingelser om, at ansøger i form af budgetter eller lignende kan sandsynliggøre, at støtten vil opfylde det formål, inatsisartutloven forudsætter. Ansøgningsskemaet kan løbende tilpasses sagsbehandlingen.

Der kan fastsættes en særlig ansøgningsprocedure i de i § 1, stk. 2, omtalte tilfælde.

Det er ikke efter § 5 en gyldighedsbetingelse, at borgeren underrettes om tilbagebetalingspligten. Imidlertid følger det af god forvaltningskik, at der underrettes om, at støtte kan kræves tilbagebetalt. Dette kan gøres i det i § 3, stk. 2, nævnte ansøgningsskema.

Pligten til at oplyse om ændringer, jf. § 5, stk. 2, bør bekendtgøres overfor ansøger. Dette kan gøres i ansøgningsskemaet.

Med loven indføres et krav om, at en ansøgning om genetableringsstøtte for en skade eller bortkomst, jf. § 1, stk. 1, nr. 1-2, skal fremsendes senest 30 kalenderdage efter hændelsen.

Dette indebærer, at en ansøger ikke kan få udbetalt genetableringsstøtte, hvis fristen overskrides. Fristen er indført for at sikre, at personer, der har mistet erhvervsrelateret udstyr eller lidt tingsskade, hurtigst muligt kan indgå i deres erhverv igen, og sikrer samtidig, at personer ikke uberettiget kan modtage støtte, som ikke er erhvervsrelateret.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at ansøgning om genetableringsstøtte skal være ledsaget af dokumentation for ansøgerens økonomiske situation samt dokumentation samt dokumentation for det erhvervsrelaterede tab. Disse oplysninger kan eksempelvis være ledsaget af dokumentation for bortkomst af udstyr i form af eksempelvis en politianmeldelse, eller en anmeldelse til Grønlands Fiskerilicenskontrol. Det kan være dokumentation for sygdom i form af lægeerklæring eller andet.

Det er ikke afgørende, hvilken form dokumentationen har. Det afgørende er, om dokumentationen tilstrækkeligt belyser og dokumenterer de faktiske omstændigheder.

Herudover følger det af § 1, stk. 1, nr. 1-3, at den tingsskade, bortkomst af udstyr eller sygdom m.v., som har forårsaget det erhvervsrelaterede tab, skal dokumenteres.

Til stk. 4

Formålet med høring af den relevante interesseorganisation, er at opnå en branchebestemt rådgivning i sagsbehandlingen af ansøgninger, hvor forvaltningen måtte have behov herfor. Kan en høring ikke indhentes uden væsentlig ulempe for administrationen, kan der træffes afgørelse uden forudgående høring. I de i forslaget § 1, stk. 1, nr. 4 og § 1, stk. 2, omtalte tilfælde er forudgående høring af den relevante organisation dog obligatorisk. KNAPK og QAK er pt. relevante interesseorganisationer for erhvervsfiskere og erhvervsfangere, mens SPS er relevant interesseorganisation for landbrugere.

I begge tilfælde er høringssvaret fakultativt, dvs. at høringssvaret ikke er retligt bindende for administrationen.

Til nr. 4 (§ 3 a)

Til § 3 a

Til stk. 1

Genetableringsstøtte tildeles på baggrund af en konkret vurdering af ansøgningen. Med bestemmelsen gives Naalakkersuisut derudover mulighed for at give afslag på en ansøgning om genetableringsstøtte, hvis det vurderes, at ansøger har tilstrækkelig økonomisk kapacitet til at afholde udgifterne til genetablering.

Til stk. 2

En ansøger, der tidligere har modtaget genetableringsstøtte for tingsskade eller tidligere mistet udstyr af samme type, kan tidligst modtage støtte det 3. kalenderår efter udbetaling af støtte.

En ansøger, der eksempelvis har modtaget genetableringsstøtte for mistet stenbidergarn i 2025, kan samme ansøger tidligst modtage støtte for tabt stenbidergarn i 2028.

Bestemmelsen skal ikke forstås som en enten-eller bestemmelse, men at karenperioden kun gælder for den enkelte tingsskade eller det enkelte tilfælde af det bortkomne udstyr. Det vil sige, at en person der har modtaget støtte for tingsskade i år 1 fortsat har mulighed for at søge om støtte for bortkomst af udstyr i år 2.

Med samme type udstyr forstås udstyr inden for samme anvendelsesområde. En person der har mistet et garn vil fortsat kunne søge om genetableringsstøtte hvis han i samme periode taber sin påhængsmotor.

Bestemmelsen finder kun anvendelse for tingsskade og bortkomst af udstyr i medfør af lovens § 1, stk. 1, nr. 1-2.

Til nr. 5 (§ 4)

Til § 4

Til stk. 1

Formålet med bestemmelsen er at kunne udbetale støtte for hændelser, der har afgørende betydning for erhvervsudøvelsen. Derfor er der fastsat et minimumsbeløb for det tab, der kan søges støtte til. Det fastsatte maksimumbeløb er indsat for, at støtten kommer så mange borgere som muligt til gode. Støtten udbetales efter ansøgning, hvilket indebærer, at der ikke udbetales støtte til aktører, der ikke har fremsendt en ansøgning.

Med bestemmelsen gives mulighed for at udbetale et beløb på mellem 2.000 kr. og 50.000 kr. i genetableringsstøtte. Bestemmelsen fastsætter således et minimum og et maksimum for de

beløb, som kan ydes i genetableringsstøtte. En ansøger, som har lidt et erhvervsrelateret tab på 50.000 kr. eller derover, vil dermed kunne ydes genetableringsstøtte på 50.000 kr., men vil også kunne ydes et mindre beløb. Bestemmelsen garanterer således ikke ansøgere, som lever op til betingelserne for at kunne modtage genetableringsstøtte, fuld dækning af et tab på op til 50.000 kr.

Med udtrykket ”inden for finanslovsbevillingens rammer” forstås, at udbetaling af genetableringsstøtte er betinget af, at der er midler tilgængelige på finanslovskontoen, der danner rammen for udbetaling af genetableringsstøtte. Der er således pligt til at afslå en ansøgning om genetableringsstøtte, hvis der ikke er tilstrækkeligt med midler på finansloven til at dække udgifterne.

Til stk. 2

Formålet med bestemmelsen er at sikre en effektiv udnyttelse af den udbetalte støtte under hensyn til lovens formål. Redegørelsen skal således sikre, at støtten bliver brugt efter formålet.

Det skal ved udbetaling præciseres, hvilke betingelser der stilles til redegørelsen.

Naalakkersuisut fastsætter disse betingelser og frister for indlevering af redegørelser. For at sikre, at rapporteringspligten bliver overholdt, kan Naalakkersuisut bl.a. bestemme, at der skal ske tilbagebetaling efter § 5, stk. 1, nr. 2, såfremt rapporteringspligten ikke overholdes.

Til nr. 6

Overalt i loven ændres ”Landsstyret” til: ”Naalakkersuisut”. Bestemmelsen, som alene har betydning for den danske version af landstingsloven, bringer landstingslovens terminologi i overensstemmelse med Lov om Grønlands Selvstyre, hvori den udøvende magt – også på dansk – benævnes ”Naalakkersuisut”.

§ 2

Inatsisartutloven træder i kraft d. 1. januar 2025.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Forslaget</i>
	§ 1 I Landstingslov nr. 3 af 21. maj 2004 om genetableringsstøtte til erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervmæssigt landbrug, foretages følgende ændringer:
<p>§ 1. Landsstyret kan yde genetableringsstøtte til erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervmæssigt landbrug for erhvervsrelateret tab forårsaget af tingskade, bortkomst af erhvervsrelateret udstyr eller sygdom eller anden legemlig betinget uarbejdsdygtighed.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Landsstyret kan herudover i særlige tilfælde yde genetableringsstøtte til de i stk. 1 nævnte personer for tab forårsaget af klimatisk betingede vanskeligheder, generelle erhvervmæssige hindringer eller lignende.</p>	<p>1. § 1 affattes således: ” § 1. Naalakkersuisut kan yde genetableringsstøtte til erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervmæssigt landbrug for erhvervsrelateret tab eller nærliggende risiko for tab forårsaget af:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokumenteret tingsskade, 2) dokumenteret bortkomst af erhvervsrelateret udstyr, 3) dokumenteret alvorlig sygdom eller anden legemlig betinget uarbejdsdygtighed, der har medført dokumenteret skade eller forfald på materiel i umiddelbar tilknytning til aktørens erhverv, eller 4) generelle erhvervmæssige hindringer eller lignende. <p><i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut kan udover de i stk. 1, nr. 1-4, nævnte tilfælde yde genetableringsstøtte i form af økonomisk hjælp til de i stk. 1 nævnte personer, hvis erhvervsindtægt med kort varsel fuldt ud, eller i meget væsentligt omfang, bortfalder grundet forhold forårsaget af klimatisk betingede vanskeligheder eller anden katastrofelignende hændelse.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om krav til dokumentation</p>

	for de i stk. 1-2 nævnte hændelser.”
<p>§ 2. Udbetaling af genetableringsstøtte kan betinges af, at skaden, bortkomsten, sygdommen eller uarbejdsdygtigheden ikke i forvejen er dækket, eller mulig at dække, af privat eller offentlig forsikring eller privat eller offentlig støtteordning eller lignende.</p>	<p>2. § 2 affattes således: ” § 2. Udbetaling af genetableringsstøtte er betinget af, at den i § 1 omfattede hændelse ikke i forvejen er dækket, eller var mulig at dække, af privat eller offentlig forsikring. <i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut kan fravige stk. 1 og udbetale genetableringsstøtte, hvis en aktør har haft en gennemsnitlig årlig indtjening på 250.000 kr. eller derunder i de forudgående 3 indkomstår for ansøgningstidspunktet, og samtidig har en gennemsnitlig formue svarende til eller under 100.000 kr. de forudgående 3 indkomstår for ansøgningstidspunktet.”</p>
<p>§ 3. Ansøgning om genetableringsstøtte indgives til Landsstyret. <i>Stk. 2.</i> Ansøgning efter stk. 1 skal indgives på et af Landsstyret udarbejdet ansøgningsskema. <i>Stk. 3.</i> Ansøgning efter stk. 1 skal være vedlagt dokumentation for ansøgerens økonomiske situation samt dokumentation for erhvervsrelateret tingskade, bortkomst, sygdom eller anden legemlig betinget uarbejdsdygtighed. <i>Stk. 4.</i> Genetableringsstøtte udbetales så vidt muligt efter forudgående høring af den relevante interesseorganisation. I de i § 1, stk. 2, og § 4, stk. 2, nævnte tilfælde skal den relevante interesseorganisation høres.</p>	<p>3. § 3 affattes således: ” § 3. Ansøgning om genetableringsstøtte skal indgives til Naalakkersuisut. <i>Stk. 2.</i> Ansøgning om genetableringsstøtte skal indgives på et af Naalakkersuisut udarbejdet ansøgningsskema. Ansøgning om genetableringsstøtte for tab forårsaget af tingskade eller bortkomst af udstyr, jf. § 1, nr. 1-2, skal indgives senest 30 kalenderdage efter, at skaden eller bortkomsten er sket. <i>Stk. 3.</i> Ansøgning efter stk. 1 skal være vedlagt dokumentation for ansøgerens økonomiske situation samt dokumentation for det erhvervsrelaterede tab, jf. § 1. <i>Stk. 4.</i> Genetableringsstøtte udbetales så vidt muligt efter forudgående høring af den relevante interesseorganisation. I de i § 1, stk. 1, nr. 4, og § 1, stk. 2, nævnte tilfælde skal den relevante interesseorganisation høres.”</p>
	<p>4. Efter § 3 indsættes før afsnitoverskriften ”Udbetaling af genetableringsstøtte”: ” § 3 a. Genetableringsstøtte tildeles på</p>

	<p>baggrund af en konkret vurdering af ansøgningen, herunder om ansøger har tilstrækkelig egenkapital til at afholde udgifterne til genetablering.</p> <p><i>Stk. 2.</i> For gentagne skader eller bortkomst af samme type udstyr, jf. § 1, stk. 1, nr. 1-2, kan der tidligst søges om genetableringsstøtte det 3. kalenderår efter udbetaling.”</p>
<p>§ 4. Genetableringsstøtte udbetales som en engangsydelse på mindst kr. 2.000 og højst kr. 25.000.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Landsstyret kan i særlige tilfælde udbetale et større beløb end det i stk. 1 anførte.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Landsstyret kan betinge udbetaling af genetableringsstøtte af, at ansøgeren efterfølgende fremsender redegørelse for hvorledes støtten er anvendt.</p>	<p>5. § 4 affattes således:</p> <p>” § 4. Genetableringsstøtte udbetales som en engangsydelse på mindst 2.000 kr. og højst 50.000 kr. Der kan kun træffes afgørelse om tildeling af genetableringsstøtte inden for finanslovsbevillingens rammer.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut kan betinge udbetaling af genetableringsstøtte af, at ansøgeren efterfølgende inden for en af Naalakkersuisut fastsat frist fremsender redegørelse for, hvorledes støtten er anvendt.”</p>
	<p>6. Overalt i loven ændres ”Landsstyret” til: ”Naalakkersuisut”.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2025.</p>

Høringssvarnotat

Forslaget har i perioden 6. juni 2024 til 5. juli 2024 været offentligt tilgængeligt på høringsportalen for Naalakkersuisut, ligesom forslaget i samme periode har været i høring hos følgende:

- Grønlands Erhverv
- SIK
- KNAPK
- SQAPK
- NUSUKA
- QAK
- Fiskerirådet og dets medlemmer
- Grønlandsbanken
- Bank Nordik
- Grønlands Naturinstitut
- Royal Greenland
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Kommune Qeqertalik
- Kommune Kujalleq
- Qeqqata Kommunia
- Avannaata Kommunia

Ved høringsfristens udløb har Naalakkersuisut modtaget høringssvar fra 5 høringsparter, som har givet anledning til nedenstående bemærkninger. Det bemærkes i den forbindelse, at høringssvar alene er gengivet i hovedtræk og på baggrund af en foretaget væsentlighedsvurdering. Naalakkersuisuts bemærkninger til høringssvarene er angivet i kursiv.

1. Avannaata Kommunua (AK)

AK finder, at det bør være muligt at søge om støtte for samme skade inden for en treårig periode. AK bemærker desuden, at stigningen til 50.000 kr. er god, men eftersom priserne på fiskeri- og fangstudstyr er steget voldsomt, bør man foretage de fornødne tilpasninger.

Der er i forslaget indført et loft på gentagen støtte for samme type af skade. Dette er bl.a. indført for at undgå struktureret omgåelse af reglerne om støtteordninger. Tiltaget skyldes, at der i en årrække er modtaget identiske ansøgninger om genetableringsstøtte for bl.a. bortkomst af garn, som er svært dokumenterbare. Naalakkersuisut mener, at tiltaget er et nødvendigt initiativ for at sikre den fremadrettede genetableringsstøtte og har ikke foretaget ændringer i forslaget på baggrund af AK's høringssvar.

2. Grønlands Erhverv (GE)

Til forslagens § 1, stk. 1, nr. 2, ønsker GE en tydeliggørelse af dokumentationskravet for bortkomst af udstyr.

Naalakkersuisut har ændret bestemmelsen til "2) dokumenteret bortkomst af erhvervsrelateret udstyr". Med ændringen er det dermed fremhævet, at enhver form for genetableringsstøtte skal ske på baggrund af et dokumenteret tab. I bemærkningerne til bestemmelsen er der fremhævet en række eksempler på dokumentationskravet.

Til forslagens § 1, stk. 1, nr. 3, anbefaler GE, at bestemmelsen udgår.

Bestemmelsen er ændret i overensstemmelse hermed.

Til forslagens § 2, stk. 1, ønsker GE eksempler på typer af skader, der ikke kan dækkes af en forsikring.

Bemærkningerne til bestemmelsen er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

Til forslagens almindelige bemærkninger, afsnit 2.1, tredje afsnit, ønsker GE at få klarlagt det objektive vurderingsgrundlag.

I forslagens § 2, stk. 2, er der indsat en beløbsgrænse på 250.000 kr. eller derunder. Det betyder, at en aktør, der har en årlig indtjening på 250.000 kr. eller derunder, kan komme i betragtning til at få udbetalt genetableringsstøtte, selvom denne ikke har tegnet en forsikring. Det er dog ikke ensbetydende med, at den pågældende faktisk vil modtage genetableringsstøtte. Det vil fortsat bero på en konkret vurdering.

Til forslagens § 4, stk. 2, bemærker GE, at der bør være klare og objektive krav til udbetaling af større beløb end 50.000 kr.

Efter høringsperiodens afslutning er hjemlen til udbetaling af større beløb end 50.000 kr. udgået af forslaget.

3. KNAPK

KNAPK har til forslaget § 1, nr. 4, foreslået en omformulering af bestemmelsen for at undgå misforståelser.

Forslagets er ændret i overensstemmelse hermed.

Til forslaget § 3, stk. 2, bemærker KNAPK, at personer, der oplever svær sygdom eller katastrofelignende forhold, kan rammes af fristen på 30 dage.

Det bemærkes, at kravet om 30 dages ansøgningsfrist kun er gældende for de i loven omfattede § 1, stk. 1, nr. 1-2, hvilket indebærer, at sygdom og katastrofelignende hændelser ikke er omfattet af ansøgningsfristen.

4. QAK

QAK ønsker at være omfattet i bemærkninger til forslaget § 3, stk. 4.

Bemærkningerne er revideret i overensstemmelse hermed.

Vedrørende § 3 a, stk. 2, om gentagne skader eller bortkomst bemærker QAK derudover, at Naalakkersuisut skal være varsomme med at sætte en begrænsning på ansøgning om genetableringsstøtte. QAK nævner til eksempel tilfælde, hvor bundgarn beskadiges eller mistes p.g.a. hvaler. QAK mener, at man ved en fastsættelse af en lovfæstet tidsfrist for ansøgning utilsigtet afskærer mange ansøgninger. Organisationen foreslår, at der indføres regler, hvor ansøgningen vurderes særskilt, og hvor ansøger skal begrunde sin ansøgning, evt. ved billed-dokumentation.

Der henvises til svaret i afsnit 1. Avannaata Kommunía.

5. Kommuneqarfik Sermersooq (KS)

KS ønsker, at det økonomiske loft for genetableringsstøtte hæves fra 50.000 kr. til 75.000 kr. Da erhvervsfangere ikke har mulighed for lån i banken, og deres indhandlingsmuligheder er meget begrænsede, ligesom når sygdom har ramt dem, eller de har fået motorhavari og ikke har reel mulighed for reparation i deres hjemsted, hvilket oveni giver dem udfordringer.

Naalakkersuisut har ikke ændret forslaget i overensstemmelse med kommunens bemærkninger.